

ÚVODNÍK

Vážení čtenáři, v tomto čísle se ještě malinko vrátíme do doby předvánoční, kdy si v hodinách němčiny žáci vyměnili dopisy se svými vrstevníky z Recka. V prosinci také probíhaly soutěže O nejkrásnější palačinku a Vyfoť podzim. Hlasoval žákovský parlament a výsledky hlasování najdete také v tomto čísle. O své výrobky ze školní dílny se s vámi podělí žáci 8. a 9. ročníku. V mediální výchově jsme se věnovali kritickému myšlení a žáci s pomocí AI hledali rozdíly mezi dezinformacemi. A nakonec se dozvíte něco o úspěchu týmu z 9. B na přírodopisné soutěži, návštěvě výstavy Fyzika hrou a o šikaně.

Příjemné čtení.

Redakce

Soutěž o nejkrásnější palačinku

foto: Tereza Vašutová

V listopadu jsme připravovali nejen chutné, ale taky krásné

palačinky. Žáci v hodinách vaření připravovali různé druhy palačinek, slané i sladké, barevné i klasické. Žákovský

parlament nakonec svým hlasováním vybral jednu vítěznou. Tuto „Podzimní delikatesu“ připravily dívky z 6.A - Darja Matuschková, Sofie Brunclíková a Alžběta Marková. Palačinka byla obarvená špenátem, plněná marmeládou a šlehačkou a zdobená ovocem a chutnala opravdu výborně. Dívky se tak zasloužené staly palačinkovými královnami a získaly odměnu. Gratulujeme!

Tereza Vašutová

LYŽÁK 2025

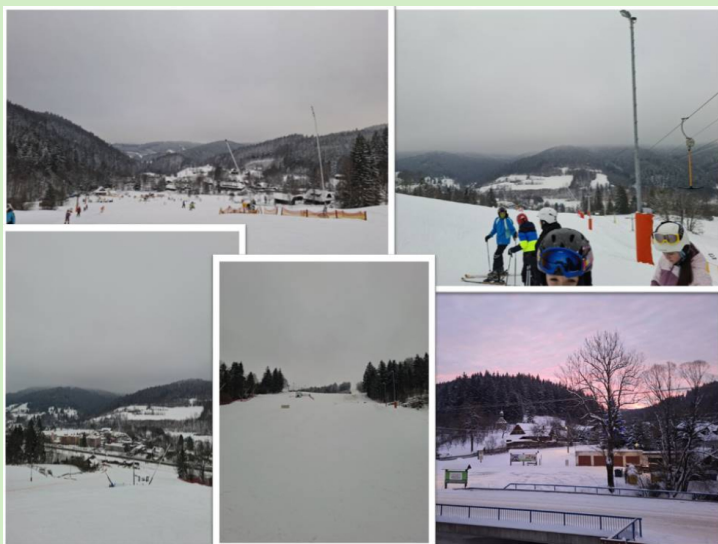

foto: Anička Vidomusová

V lednu od 11. 1. do 18. 1. se pro žáky sedmých tříd opět konal tradiční lyžařský kurz. Vyrázili jsme už v sobotu 11. 1. autobusem do Velkých Karlovic, kde jsme byli ubytováni v penzionu Školka. Na druhý den jsme byli rozdělení do skupin podle

dovedností. Nejprve jsme jezdili na sjezdovce Horalu, ti lepší se už druhý den přesunuli na sjezdovku Karolinku. Horší lyžaři tam ještě den zůstali a snowboardisti na Horalu strávili celý týden. Počasí moc hezké nebylo, ale sněhové podmínky se vydařily.

Večer jsme si vždycky vymýšleli hry, např. představení apod. Hry se povedly a hodně jsme se nasmáli.

Třetí den jsme odpoledne nelyžovali a místo toho nám povídali o historii lyžování, další večer zase o snowboardingu. Lyžák nás moc bavil. Někteří se naučili, jiní zase zlepšili v ježdění, což byl hlavní cíl. Paní zdravotnice našťastí neměla moc práce a až na pár drobností a jsme domů dorazili v pořádku.

Anička Vidomusová

FOTOSOUTĚŽ

foto: <https://www.fotoaparatz.cz/>

V listopadu a prosinci probíhala fotosoutěž na téma Podzimní příroda. A protože i na podzim bylo dost krásných dní, nasbíralo se nám hodně pěkných fotografií. Nakonec parlament hlasoval takto:

- 1. místo - Hanka Kusá**
- 2. místo - Max Číp**
- 3. místo - Anička Vidomusová**

Fotosoutěž 1. místo

foto: Hanka Kusá

Fotosoutěž 2. místo

foto: Max Číp

Fotosoutěž 3. místo

foto: Anička Vidomusová

Stane se ... Valentýnská pošta

Na pátek 14. 2. připravuje

Žákovský parlament už tradiční Valentýnskou poštu. Zástupci tříd v parlamentu budou ve středu a čtvrtek rozdávat Valentýnky. Na Valentýnku vepisujete komu píšete vzkaz, nezapomeňte uvést celé jméno a třídu, a kdo Valentýnku posílá. V pátek do 10:00 (do konce velké přestávky) vzhazujte Valentýnky do schránky důvěry. Bude pro tento den označena velkým srdcem a nápisem.

Přírodopisná soutěž v Opavě

27.1. se v Opavě konalo krajské kolo přírodopisné soutěže. Abychom se tam dostali, museli jsme absolvovat okresní kolo na Gymnáziu Nový Jičín, kde jsme se umístili 3. Tématem byl oheň, což bylo hodně zajímavé téma. Museli jsme vytvořit video, ve kterém jsme prováděli s ohněm různé pokusy. V krajském kole nás čekaly 4 bloky, v každém byla teoretická a praktická část - chemie, přírodopis, ekozeměpis a fyzika. Byla to dobrá zkušenost a taky jsme zažili hodně srandy. V Opavě jsme se umístili na krásném 5. místě v konkurenci 14 týmů a odcházeli jsme s dobrým pocitem.

Vendy Kocůrková

foto: Hana Šmídová

Dopisy do Řecka

foto: Irena Stoevová

Aby si osmáci procvičili němčinu i trochu jiným způsobem, poslali v prosinci vánoční přání v německém jazyce do Řecka. Každý si vybral jednoho žáka z Řecka a tomu dopis poslal. Nazpátek pak dostal taky dopis od téhož žáka. Vyměnili jsme si navzájem pár základních informací jako třeba jaké máme koničky, zájmy, věk, atd... Mohli jsme pracovat s překladačem, a proto to bylo jednodušší. Jako dárek jsme jim do Řecka poslali gumové medvídky a lízátko a my jsme dostali oplatky s mléčnou a hořkou čokoládou. Projekt byl super na poznání nových přátel a na zdokonalování se v německé slovní zásobě.

Hanka Kusá

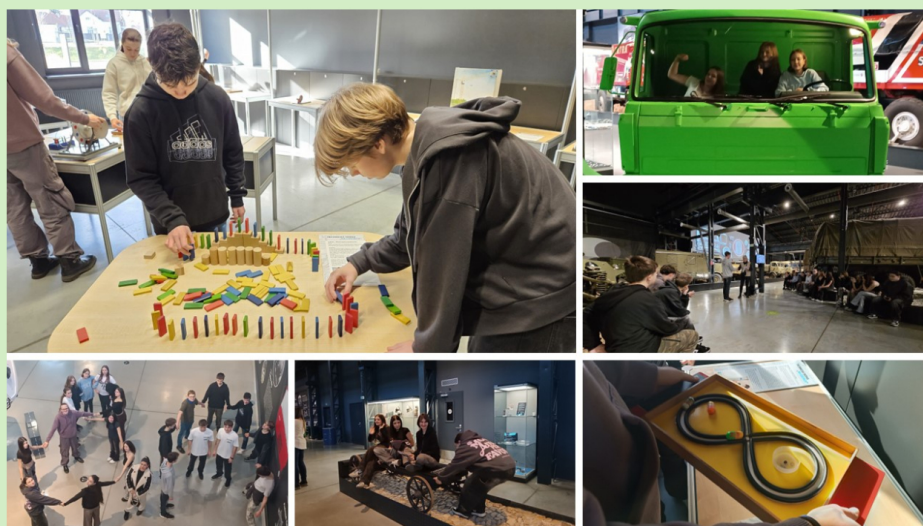
Tvorba ve školní dílně

foto: Hana Šmídová

Malá ukázka výrobků ze školní dílny zpod rukou chlapců 9. tříd a dívek 8. A - stojánky na mobily, bedýnky a dekorace z kovu.

Fyzika hrou v Kopřivnici

Ve čtvrtek 30.1. si 8.A udělala konec pololetí trochu zajímavější. Jeli jsme do Kopřivnice do Muzea nákladních automobilů Tatra. V muzeu to bylo moc hezké a zajímavé. Mohli jsme si tam půjčit tablet, který nás virtuálně prováděl celým muzeem. Součástí expozice byla i Technická herna pod názvem Fyzika hrou, kde jsme si mohli vyzkoušet nějaké pokusy na magnetismus, optiku, šíření zvuku apod., což nás na delší čas zabavilo. V expozici mezi vojenskou technikou jsme si rozdali pololetní vysvědčení a jeli zpátky.

Hanka Kusá

foto: Hana Šmídová

Misinformace

Misinformace je informace, která není pravdivá, je chybná, ale není vytvořena úmyslně se záměrem lhát či způsobit škodu. Například se jedná o špatný popis fotky u článku, překlep v desetinné čárce, chybné místo, apod. Někdo vydal nepravdivý údaj, ale nešlo o úmysl. Pokud jde skutečně o omyl, pak se autor omluví a informaci opraví (což je také nejlepší způsob, jak misinformaci identifikovat). Oproti tomu dezinformace, se kterou bývá zaměňována, je sice také nepravdivá informace, která je ale šířena s vědomím, že se jedná o nepravdivý obsah se záměrem uškodit nebo ovlivnit náš úsudek. Dalším podobným termínem je malinformace, což je oproti předchozím termínům pravdivá informace, která je šířena se záměrem někoho

poškodit (stejně jako dezinformace).

**Např. „Vakcinace proti COVID-19 způsobuje neplodnost u žen.“
“Pít horkou vodu každých 15 minut zabijí koronavirus.“
“Použití mikrovlnek způsobuje rakovinu.“**

Nela Opluštilová a Aneta Hanzelková

Zdroje: Chat GPT a Wikipedie

HOAX

Hoax je zpráva, která je napsaná tak, aby vypadala pravdivě, ale pravdivá není. Jedná se o poplašnou i nebezpečnou zprávu, která bývá často řetězově šířena. Cílem bývá šokovat, vystrašit, infikovat virem cizí účty. Abyste poznali, co je HOAX a co není:

1. Věty napsané VELKÝMI PÍSMENY.
2. Za větami bude několik vykřičníků.
3. Podívat se, kdo je autorem textu.
4. Zkontrolujte datum zprávy.
5. Ověřte si je na stránkách: hoax.cz, manipulatori.cz, demagog.cz nebo <https://www.verifee.ai/>
6. A jestli si nejste jistí, jestli ta zpráva je pravdivá, tak ji

NESDÍLEJTE!!

Příklady:
Proč neplatit pokuty Whatsapp Gold - Martinelli
Plzeňské pivo z Polska
Facebook META - copyright na profil
Logo Žába
Invitation
Infikované jehly na sedadlech
Pozor na telefonní číslo z Maďarska - za příjem hovoru faktura
Kontrola aktivního účtu Facebooku řetězovou zprávou
Hotmail Warning

Julie Marková

Zdroj: <https://hoax.cz/cze/>

Konspirační teorie

Konspirační teorie jsou vysvětlení, která tvrdí, že určité důležité události nebo situace nejsou takové, jak se zdají, ale jsou výsledkem tajného spiknutí mocných lidí nebo skupin, často s politickou motivací. Povětšinou nebývají založeny na vědeckých důkazech, ale na domněnkách nebo dezinformacích. Vysvětlují převážně těžko pochopitelné situace. Když se teorie dostává mezi více lidí, tak se její příznivci čím dál více utvrzují, že je to pravda. Konspirační teorie se většinou týkají politiky, zdravotnictví nebo smrti celebrit.

Jak poznám, že se jedná o konspirační teorii?
- Ověřím si autora, který danou informaci napsal, a proč ji napsal.
- Poznávacím znakem konspirací je především to, že zpochybňují oficiální vyznění událostí.
- Ověřím zdroj informací, zda je spolehlivý a důvěryhodný.
- Vyhodnotím styl podání informací, zda je nestranný, objektivní a věcný.

Nejznámější konspirační teorie:
- **přistání na Měsíci**
- **Finsko neexistuje**
- **Země je plochá**
- **virus HIV byl stvořen**

v laboratoři
- **Adolf Hitler měl několik dvojníků**
- **smrt princezny Diany nebyla náhoda, ale vražda**
- **tajné vládní projekty**
- **ptáci nejsou skuteční**
- **ovládnutí světa určitými organizacemi (např. ilumináty)**

Ondřej Bartoň, Hana Pollaková a Samanta Lehnertová

Zdroje:
<https://fakescape.cz/project/konspiracni-teorie/>

<https://www.infomore.cz/cs/sl-ovnik/konspiracni-teorie-konspirace/>
https://www.metro.cz/spolecnost/nejznamejsi-konspiracni-teorie.A180423_142904_metro-spolecnost_pur
https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_konspira%C4%8Dn%C3%ADch_teor%C3%ADch_AI,_%C4%8Dn%C3%AD
AI, Český rozhlas

Deepfake

Deepfake je technologie využívající umělou inteligenci, konkrétně hluboké učení, k vytváření falešných obrazových či zvukových záznamů, které vypadají a znějí jako skutečné. Tato technologie umožňuje například zaměnit tvář osoby ve videu za jinou nebo syntetizovat hlas tak, aby napodoboval konkrétního člověka, jediní tak mohou vykonávat činnosti, které se ve skutečnosti nestaly, a říkat slova, která ve skutečnosti nikdy neprošli. Deepfake využívá výraznou pomoc umělé inteligence a mohou být použity pro zábavní účely, jako jsou parodie nebo speciální efekty ve filmech. Představují také rizika, včetně šíření

dezinformací, podvodů či poškození reputace jednotlivců. Jak lo rozpoznat?
Věnujte pozornost tvářím a čelu.
Zkontrolujte také rozměry obličejů.
Podívejte se na oči a obočí a věnujte pozornost brýlím.
U mužských postav prozkoumejte vousy.
Působí známénka na obličej realisticky?
Mrká osoba normálně, málo, nebo příliš?
Nízká kvalita.

D. Růžová, A. Podhajská, T. Hanzelková
Zdroj: <https://www.gao.gov/>
<https://mitsloan.mit.edu/>

Dezinformace

Dezinformace jsou nepravdivé nebo záměrně zkrácené informace, které jsou šířeny s cílem ovlivnit veřejné mínění, manipulovat s názory nebo vyvolat chaos. V digitální éře se dezinformace šíří rychleji než kdy dříve, což představuje vážnou hrozbu pro informovanost společnosti a její schopnost rozhodovat se na základě pravdivých a objektivních údajů. Mezi nejčastější důvody vzniku patří: politika - s cílem ovlivnit politické volby; zisk - například prodejem produktů a reklamou; sociální faktory - potvrzují osobní názory.

Obrana:
Ověřování informací - než

něco sdílíme nebo tomu uvěříme, je důležité ověřit zdroj informací.
Důvěra v odborníky - nevěříme neověřeným zprávám, měli bychom se spoléhat na odborníky a vědecké studie.
Mediální gramotnost - vzdělání v oblasti mediální gramotnosti
Kritické myšlení - kriticky posuzovat a analyzovat informace. Pokud něco zní příliš dobře, aby to byla pravda, je dobré si ověřit fakta.

N. Dudová, E. Hanzlíková, K. Bartoňová
Zdroje: [FactCheck.org](https://factcheck.org/); [Demagog.cz](https://demagog.cz/); [CHAT GPT](https://chatgpt.com/)

Šikana a jak se bránit

foto: <https://www.novinky.cz/>

Co to vlastně je šikana? Může to být ubližování psychické a fyzické:

Fyzická agrese - agresor používá k šikanování oběti fyzické násilí, popřípadě předměty.

Slovní agrese a zastrašování - agresor oběti vyhrožuje fyzickým útokem, zastrašuje, nadává jí, vysmívá se nebo jí zastrašuje.

Krádeže, ničení a manipulace s věcmi - agresor oběti ničí a odcizuje věci nebo si věci půjčuje a vrací je znehodnocené.

Násilné a manipulativní příkazy - agresor nutí oběť k různým nepřijemným činnostem a úkolům (např. psát za někoho domácí úkoly ...)

Pokud něco z toho probíhá opakovaně, dlouhodobě, jedná se o šikanu. ČŠI uvádí, že se šikana odehrává v 83 %

školských zařízení. Šikana může způsobovat trauma i v dospělosti.

Osoba mladší 15 let není trestně odpovědná, ale soud pro mládež jí může uložit podle zákona č. 218/2003 Sb., např. dohled probačního úředníka, zařazení do terapeutického, psychologického nebo jiného výchovného programu ve střediscích výchovné péče, ochrannou výchovu.

Trestní odpovědnost mladistvých (15-18 let) je posuzována soudy pro mládež podle zákona č. 218/2003 Sb., s ohledem na rozumovou a mravní vyspělost osoby, proti níž se vede trestní řízení. Po dovršení 18 let věku jsou osoby plně trestně odpovědné a projednávají se běžným způsobem v trestním řízení.

**NA KOHO SE OBRÁTIT?
NA KOHOKOLI DOMA ČI
VE ŠKOLE!! NENECHAT SI
TO PRO SEBE!!**

Jak vypadá agresor?

Bývá zpravidla starší, tělesně zdatný, **agresivní k vrstevníkům a mnohdy i k**

učitelům, mívá kázeňské problémy.

Může být všeobecně oblíbený, temperamentní, sebevědomý, méně nadaný a někdy až překvapivě nebezpečný.

V kolektivu často vystupuje v roli vůdce.

Pochází často z rodiny, kde je fyzické, popř. psychické násilí používáno jako běžný komunikační prostředek. K maskování svých činů často používá „důvěryhodné vysvětlení“, které se snaží opřít o tvrzení svých obdivovatelů.

Jaké může být dítě-agresor?

„Hrubci“ - primitivní, impulzivní, hrubý, s kázeňskými problémy, má narušený vztah k autoritě, mnohdy zapojený do gangů páčejících trestnou činnost, forma - šikanuje tvrdě a nelitostně, vyžaduje absolutní poslušnost, šikanování používá cíleně k zastrašování ostatních, rodinné prostředí - častý výskyt agrese a brutality rodičů, agresori násilí napodobují a vracejí.

„Elegán“ - velmi slušný, kultivovaný, zvýšeně úzkostný, forma - násilí a mučení je cílené a rafinované, skryté, bez přítomnosti svědků, rodinné prostředí - časté uplatňování

důsledného a náročného přístupu, někdy až vojenského drilu bez lásky.

„Vtipálek“ - optimistický, dobrodružný, „strandista“, se značnou sebedůvěrou, výmluvný, většinou oblíbený a vlivný, forma - šikanuje pro pobavení sebe i ostatních, má snahu vypíchnout „humorné a zábavné“ stránky oběti, rodinné prostředí - obecně - citová deprivace, nepřítomnost duchovních a mravních hodnot.

Jak můžeme předcházet šikaně?

Učit se sebevědomě vystupovat. Umět udržet oční kontakt, který říká: Přestaň!

Neužívat si pozici oběti, nelitovat se, ale hledat cestu ven ze situace.

Jako oběť se nesmíme obviňovat a říkat si, že si za to můžeme.

Jáchym Chalupa

Zdroj:

<https://policie.gov.cz/clanek/preventivni-informace-sikana.aspx>
<https://www.novinky.cz/clanek/zena-deti-naucte-deti-jak-se-vyhnut-sikane-40295819>

Fake news

foto: E-bezpečí

V českém překladu jde o falešné zprávy neboli dezinformace. Jsou založeny na směsi polopravd, lží či nepravdivých informací. Cílem je ovlivnit nebo zmanipulovat čtenáře či kohokoliv komu je zpráva určena. V horších případech může jít i o finanční zisk, polarizace společnosti, diskreditace. Někdy se dají rozeznat. Můžou vám v tom pomoci jejich typické dlouhé nadpisy napsané velkými písmeny zakončené vykřičníky. Obsah se častokrát nemusí vztahovat k nadpisu. Cílem je

vyvolat ve vás emoce. Autor není zmíněn nebo není podepsán pod svým vlastním jménem. Dezinformace bývá stavební jednotkou celé fake news.

Jak fake news poznat?

- podívat se na autora článku, jestli je to novinář nebo známé a důvěryhodné médium
- ověřovat, ověřovat, ověřovat
....

Tereza Čuboková, Simona Vojvodíková

Zdroje:

<https://www.e-bezpeci.cz/>;
<https://www.bing.com/>

Beseda s Policí ČR

foto: <https://www.novinyvm.cz/>

V lednu všechny 8. třídy absolvovaly besedu s Policí ČR na téma právní povědomí. Beseda byla moc zajímavá, dozvěděli jsme se rozdíly mezi přestupkem a trestným činem i to, kde bývají projednávány - přestupky řeší přestupková komise a až trestné činy Policie ČR a soud. Nějteré přestupky bývají potrestány pokutou.

Taky už víme, že trestně odpovědní jsme od 15 let, ale jen částečně. Plnou odpovědnost máme až od 18 let. Když něco provedeme a ještě nám nebylo 15, tak to řeší i Policie, ale hlavně OSPOD - Orgán

sociálně-právní ochrany dítěte s našimi rodiči.

A určitě je důležité vědět, že návykové látky, tedy hlavně cigarety, lify a alkohol nám nikdo nesmí prodat a i když nám je donese starší kamarád, tak je to distribuce omamných látek a jedná se o trestný čin. Bylo to hodně zajímavé a poučné.

Veronika Šamánková, Nikola Síváková a Ondřej Skácel